

TURAI HÍRLAP

közéleti havilap

1991. április

Gondolatok a vidék polgárosodásáról

1867-ben a kiegyezés megteremtette a gyors felzárkózás lehetőségét Magyarország számára a polgári Európához. A gyors gazdasági fejlődés következtében a társadalom szerkezetében is alapvető változások kezdődtek. Az agrár, a bank- és kereskedelmi, valamint az ipari nagyburzsoázia mellett megjelent a polgári középosztály, mely *nem kizárólag vagyoni állapotot jelentett*, hanem tudatformát, életvitelt és értékrendet is. Ez a létrejövő középosztály azonban magán viselt egy sor jellemvonást, amely élesen megkülönböztette a nyugat-európai polgári középrétegektől. Ezen különbségek kialakulásának okai elsősorban a XIX. sz. „középső” évtizedeinek történelmében keresendők.

A reformkorban és a szabadságharcban vezető szerepet vállaló köznemesség a megtorlás és az önkényuralom éveiben passzív ellenállásba vonult. Ez többek között azt is jelentette, hogy évtizedeken át *nem vállalt közhivatalt*. Ha ehhez hozzávesszük, hogy az 1848-ban végrehajtott jobbágyfelszabadítás a magaföldesurak kártalanítása nélkül történt, akkor érthetővé válik, hogy az egykor olyannyira agilis és aktív magyar köznemesség nemcsak anyagiilag ment tönkre, hanem csalódott és meghasonlottá vált. A nemzeti eszményeket – már csak dachból is – azonosságtudatának védelmében, mintegy öngazolásképpen is tovább őrizte.

Tőkeszegény és kiábrándult lévén, ellenérzéssel figyelte a létrejövő magyarországi nagyburzsoáziát, mely ráadásul – jelentős részben – nem is a magyar entikumhoz tartozott.

A dzsentrivé vált egykori köznemesség a kiegyezés után előzönlí a közhivatalokat, a hadsereg tisztikarát, s az értelmiségi pályák egy részét, létrehozva a magyar úri középosztályt. Az ország gazdasági életét azonban nem ők uralják és irányítják, hanem a zsidó és német származású üzletemberek: szatócstól az iparmágnásig.

A magyar dzsentri felelősségtudattal (és nem kis szorongással) figyelí őkét. Nem épülnek fel merev válaszfalak (folyik az asszimiláció), érzik egymásraulaltságukat. Ezt az érzést erősíti a kialakuló és működő, egységes belső piac, a Monarchia birodalmi-integráns (és nem nemzetállami) státusza, továbbá, néhány külgazdasági és politikai összefüggés.

Azonban a Monarchia szétesése, a '18-as forradalom, a Tanácsköztársaság és a trianoni csonkítás után a magyar úri középosztály pusztá létében érzí magát fenyegetve. Ez a réteg élí át legintenzívebben az *egész társadalmat megrázó, alapjaiból kiforgató „második Mohácsot”*.

Félelmében egyenlőségjelet tesz a bolsevizmus és a liberalizmus, az idegengyűlölet és hazafiasság közé. (Ez az arány- és

irány- tévesztés sajnálatos éa tragikus, de az adott körülmények között semmiképp sem érthetetlen.)

Ami a reformkorban együtt volt, most (ha időlegesen is) különvální, és szembefordul: a „Haza és Haladás” gondolata, avagy a nemzeti identitás és a társadalmi haladás ügye. A nemzethez tartozás kirekesztő értelmű lesz. (Miképpen a szomszédos utódállamokban is.)

Így a két világháború közti időszakban a magyar állam és társadalom nemcsak területileg, politikailag és gazdasági értelemben csonkult meg vált „féloldalassá”, hanem tudatilag is. A polgárosodás folyamata rendkívül lelassult (talán meg is állt).

A 30-as évek elejére a magyar szellemi elit belegabalyodik az urbánus kontra nép-nemzeti ellentét „ragacos” hálójába. S jön a II. világháború: német megszállással, szovjet „felszabadítással”. A náciak szinte teljesen „felszámolják” a zsidó burzsoáziát, az oroszok pedig a német származású magyarországi kisebbséget.

Hazánkat megpróbálják kitépni Európából, de ez nem sikerült, a társadalom csak a tetszhalál állapotába került: a felemás polgárosodás csíráit zárványként tovább őrizgette, s a kommunista rendszer bukása után ezek a zárványok – egykori állapotukat nagyrészt megőrizve – keltek életre, többek közt a ma már anakronisztikus urbánus-nép-nemzeti ellentétekkel együtt.

A polgárosodás folyamata a magyar falut soha nem érte el igazán (még a Monarchia, vagy a „gulyás-kommunizmus” idején sem!)

Így bár jelentős a fáziskésés, de legalább „tisztá lappal” indulhat a fejlődés, ugyanis a magyar falvak többsége etnikailag (többé-kevésbé) egységes, így nincs táptalaja a nemzeti-nemzetiségi ellentéteknek.

A gazdasági – infrastrukturális – kulturális elmaradottság felszámolása egyaránt érdeke mindenkinek. Némileg leegyszerűsítve: itt mindenki „népnemzeti”, és urbanizálódni akar.

A vidék polgárosodásának nem csupán gazdasági, hanem társadalmi és tudati feltételei is vannak. Ennek lehetőségét teremti meg a helyi önkormányzás – társadalmi önszerveződés: helyi egyesületek, gazdakörök, kulturális társaságok létrejötte.

Ezeknek a folyamatoknak lehet „motorja” (a ma már meglévő társadalmi egyesületek, pártok mellett) az egyház, az iskola, művelődési ház, könyvtár.

A legnagyobb hajtóerő viszont – országszerte és községünkben is – a falun élő emberek munkája, szorgalma és tenniakarása.

Kálna Tibor

A POLGÁRMESTERI HIVATAL TÁJÉKOZTATÓJA

Az önkormányzati bizottságok névsora

Településfejlesztési Bizottság:

Varju Mihály (biz. vez.),
Diós Csaba,
Dolányi Mihály,
Köles Mihály,
Medveczki László,
Molnár József,
Szungyi László,
Pásztor Gábor,
Tóth István (Puhos);

Pénzügyi Bizottság:

Sára Mihály (biz. vez.),
Lévai Józsefné,
Tóth Mihályné,
Tóth István (Nagy),
Zséli István;

Szociális Bizottság:

Lévai Józsefné (biz. vez.),
Ötvös Lászlóné (Gyógyszertár),
Tóth Lászlóné (III. orvosi rendelő),
Tóth M. Józsefné (Óvoda),
Erdélyi Ágnes,
Kardoss Imre,
Szabó József;

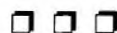
Oktatási és Kulturális Bizottság:

Kuti József (biz. vez.),
Erdélyi Ágnes,
Jónás Sándor,
Kálna Tibor,
Kiss András;

A POLGÁRMESTERI HIVATAL HÍREI

A képviselő testület

- a MESZ (volt GAMESZ) vezetői munkakörre bérkezett két pályázat közül **Tóth A. Istvánné** pályázatát fogadta el, így a MESZ vezetőjévé 1991. március 1-jétől kinevezte;
- a Művelődési Ház igazgatói munkakörére kiírt pályázatra beérkezett két pályázati munka. (Az egyik nem turai pályázó elképzeléseit tartalmazza.) A testület **Tóth Zs. Istvánnénak**, a Könyvtár volt vezetőjének pályázatát fogadta el, így őt – könyvtárosi felügyeletét meghagyva – 1991. április 1-jével a Művelődési Ház igazgatójának kinevezte.

ANYAKÖNYVI ADATOK

1991. március hó

Születés

Kolláth Renátó Ferenc, Mester Brigitta Krisztina,
Rausz Attila;

Házasságkötés

Vaszily József és Varga Erzsébet;

Halálozás

Bernecei Istvánné Szöllös Zsófia, Farkas Jenőné Kátai Matild, Kis Gáborné Hublik Rozália, Lelik József, Sára Péter, Szabó Istvánné Pecze Rozália, Tóth István.

A HÓNAP EGYHÁZI ÜNNEPEI

Április 7. Fehérvasárnap

A kereszténység első századainak gyakorlata, hogy a húsvétkor megkeresztelt felnőttek 8 napon keresztül fehér ruhát viseltek. Ez a fehér ruha a kereszttségben kapott lelki tisztaságnak, lelki megújulásnak jelképe volt.

Április 25. Búzaszentelő

Minden év tavaszán a zöldülő vetések idején templomainkban búzaszentelő ájtatosságot végzünk az esztendő jó terméséért. Ez az ünnep Szent Márk evangélista emléknapjához kapcsolódik. (Szent Márk a második evangélium szerzője, Pál később Péter apostol munkatársa az alexandriai egyház megalapítója, ma Velencében nyugszik, a róla elnevezett dombban.) Régebben – még az elmúlt évtizedekben is – szokás volt, a pap híveivel körmenetben vonult ki a határba megáldani a zsenge gabonát, hogy a bőséges termést, biztos megélhetést hozzon az embereknek.

Ezt a szertartást ma már a templomokban végzik. A szertartásban a pap híveivel együtt énekl el a mindenszentek litániát, majd négy evangéliumot olvas föl a négy égtáj felé fordulva. Megáldja az oltár előtti asztalon lévő zöld búzákat. Az evangéliumok tartalma a gondviselő Istenről, a munka értékéről, értelméről szól.

Barczy Zsolt

Az egyéni vállalkozás lehetőségei

Az 1990. évi V. törvény megteremtette jogi alapját a tőkepiac kialakulásának, az áru és a munkaerőpiac fejlődését a magánszektorokban. E törvény lehetőséget biztosít arra, hogy egy önálló személy tág határok közt és széles körben, rendszeresen haszonszerzés céljából, üzletszerűen gazdasági tevékenységet végezzen, saját felelősségére és kockázatára. Azonos versenyfeltételeket és garanciát biztosít a köztulajdon és a magántulajdonon alapuló vállalkozói feltételek védelmére.

Egyéni vállalkozás keretében minden termelő, szolgáltató, kereskedelmi, mezőgazdasági, kulturális, szellemi tevékenység folytatható (kivéve azok a tevékenységek, amelyeket az állami szektor részére tart fenn, pl.: bányászat, posta és távközlés stb.) Egyes tevékenységek külön engedély alapján folytathatók mint pl.: nagykereskedelmi tevékenység, gyógyszerészeti magántevékenység stb.

Egy természetes személy, csak egy vállalkozást alapíthat, de az ország területén több telephelyet, fióktelephelyet létesíthet. Korlátlan számban foglalkoztathat segítő családtagot, alkalmazottat, ipari tanulót, bedolgozót. Gyakorolja a munkáltatói jogköröket. Az egy vállalkozói igazolványon több egymástól eltérő – tevékenységi kör is megjelölhető és végezhető.

Ha a vállalkozó maga nem rendelkezik az előírt képesítési feltételekkel, alkalmazottjának vagy segítő családtagjának kell rendelkeznie. Fontos, hogy aki a konkrét munkát végzi szakképzett legyen, az érvényes valamennyi telephelyre, fióktelepre.

A vállalkozó köteles személyesen közreműködni a vállalkozás gyakorlásában. Ez a közreműködés lehet szervezés, irányítás, bonyolítás, anyagbeszerzés stb.

Az egyéni vállalkozás kérelemre egyéni céggként a cégbírárságon bejegyezhető. A mestervizsgálattal rendelkező vállalkozó a „mester” megnevezést használhatja.

Aki egyéni vállalkozásra szánta el magát, következő a teendője: egy három hónapnál nem régebbi erkölcsi bizonyítvány – amely kizáró okot nem tartalmaz -, valamint 300 Ft. értékű általános tételű illetékbélyeggel, személyi igazolvánnyal és a kitöltött formanyomtatvánnyal felkeresi a

székhely szerint illetékes Polgármesteri Hivatal igazgatási feladatokat ellátó ügyintézőjét. Amennyiben kizáró ok nem áll fenn a hivatal záradékolja az igazolványt és nyilvántartásba veszi a vállalkozót.

Itt kap felvilágosítást arról, hogy még a tevékenység megkezdése előtt mely más szakhatóság engedélyét kell beszerezni. Széles skálát képvisel az egyéni vállalkozás keretein belül végezhető tevékenységi kör. A törvény megjelenését követően nagyközségünkben megnőtt a vállalkozni kívánók száma. Jelenleg 176 fő vállalkozó van nyilvántartásunkban, számuk napról-napra nő, úgy a kereskedelmi tevékenységet folytatóké, mint az ipari tevékenységet folytatóké.

Amennyiben már adott a személyi és tárgyi feltétel, akkor érdemes a vállalkozást beindítani. Fontos szempontnak kell tekinteni, hogy a vállalkozni kívánó felmérje a piaci helyzetet, a kereslet és kínálati viszonyokat, hogy tisztességes stratégiával hosszútávú jövedelemforrást és munkahelyet teremthessen meg.

Tura, 1991. április 5.
Seres Istvánné ig. ea.

ÓVODÁINKRÓL

Óv = véd, oltalmaz, őriz, vigyáz valamire vagy valakire.
Óvoda... óvó néni.

E szavakban benne rejlik az óvodai munka lényege és értelme. Az a ház, amiben az I. óvoda működik ma (ezt nevezzük kastély-óvinnak, vagy régi óvodának), valamikor Schossberger báró intézőjének lakása volt. 1883-ban készült tehát a törzépület, mint ahogy a kastély is...

A háború után 1946-ban adott helyet először óvodás gyermekeknek; Kangyal Józsefné (Bercsényi Klári néni) időszakos óvodát vezetett itt nyáridőben, hogy a kisgyermekes anyák nyugodtan arathassanak. A nyári óvoda gyermekmegőrzést jelentett csupán. Nem alakítottak csoportokat életkor szerint, nem vezettek foglalkozásokat, meghatározott tematika alapján.

Az időszakosból 1950-ben lett egész éves, egész napos óvoda, de ekkor csak két csoporttal „üzemelt.”

Weininger Katalin volt a gyermekek óvónője és Bercsényi Klári néni lett a dajka.

1955-ben négy csoportra duzzadt a létszám. Az ötödik csoportot akkor alakították (1971), amikor a szolgálati lakásból csoportszobát hoztak létre. Ekkor már a friss képesítéssel rendelkező Sára Ferencné (ezidőben Pásztor Magdolna) volt a vezető óvónő.

1962-70 között a termelőszövetkezet nyaranta – idényjelleggel, mint „hőskorban” – egy pluszcsoportot finanszírozott. Kezdetben a kastélyban működő iskolai konyha látta el az óvodát étellel. 1970-ben épült meg saját konyhája. 1976 telén épült meg a II. sz. új óvoda a Dózsa Gy. úton. Sára Ferencné ott kapott vezetői feladatokat, az I. óvodában pedig Pászti Péterné lett a vezető óvónő, aki 1985-ig töltötte be ezt a funkciót. 1976. óra van tehát két óvodánk.

Az I. óvodában 124 gyermek van az öt csoportban.

Hegedüs Józsefné, Tóth Lászlóné, Szomszéd Jánosné, Tóth Józsefné, Erdős Lajosné óvónő vezeteti idén a csoportokat, Ferenczi Katalin, Csorbáné Mátyás Mária és Szabóné Dolányi Judit óvónőkkel. A kezdő kiscsoportban Nagy Tóth Jánosné; a kiscsoportban Sára Jánosné; a középsőben Lukács Sándorné; a nagy-középsőben Könczöl Lászlóné; a nagycsoportban Csányi Ánges dajkák segítik az óvónők munkáját. Medvevizi Lászlóné ételmezésvezető gondoskodik a konyha zavartalan működéséről és Kajtor Gáborné irányításával készülnek a jobbnál jobb étek. Három konyhai alkalmazott, egy mosónő és egy fűtő dolgozik még a gyermekekért. Gólya Istvánné óvodavezető szerint (aki 6. éve vezeti az intézményt) a körülmények – bútor, eszkeellátottság stb. – megfelelőek. Kevés ugyan a játék, de szorgalommal, kezűgyességgel leleményesen pótolják a készletet. (Pl.: szülők és óvónők almaszedést vállalnak a tsz-ben és a munkáért járó pénz játékvásárlásra fordítják.)

A II. óvoda főépülete új (1976), a volt jegyzőlakáshoz tartozó telken épült – négy csoportszobával. A lakás megüresedésekor újabb két csoportszobát rendezhettek be.

158 gyermek tartozik a hat csoportba. A 3 évesek óvónője Dolányi

Anna; a 3-4 éveseké Vidi Erika; a 4-5 éveseké Szilágyi Józsefné; az 5 éveseké Mahó Pirooska; a 6 éveseké Dusa Péterné; a 6-7 éveseké Erdélyi Sándorné. Ún. délutános óvónők az idén: Tóth Andrásné, Mahó Sándorné, Kiss Ernőné, Szilágyi Tiborné.

Az óvodai élet „kulcsemberei” a dajkák. Ebben az óvodában Meleg Sándorné, Tóth Mihályné, Nyilas Istvánné, Szira Lászlóné, Kurucz Gáborné és Sára Istvánné látja el ezt a szép feladatot.

Palackos gázzal működő tűzhelyeken és villanyűtőben készíti Farkas Józsefné (négy segítőjével) a gyermekek napi ételmét. Pásztor Józsefné ételmezésvezető gondoskodik a nyersanyagokról és az étrendről. Itt is egy mosónő és egy fűtő dolgozik még a kellemes és egészséges környezetért.

Az alapvető felszereltség jó, a foglalkoztatási eszközök mennyisége elegendő. Féltő, hogy ennek színtartása, esedékes felújítása – a gazdasági körülmények romlása miatt – nem lesz megvalósítható.

Minden gyermekintézményben kiemelkedően fontos az udvar nagysága, állapota. Mindkét óvoda tágas udvarral rendelkezik, környezete egészséges, megfelelően felszerelt és főképp dicséretesen gondozott, tiszta. Az udvari játszóhelyek és eszközök léte jórészt a szülőknek köszönhető. (A II. óvodában most tervezik az udvari berendezések felújítását, az esetleges balesetveszélyek megszüntetését.)

Mindkét vezető úgy érzi: óvodájában a jó munkahelyi légkör jellemző. Nagy öröm, hogy így van, hisz gyermekek között csak kiegyensúlyozott felnőttek tudnak eredményesen dolgozni.

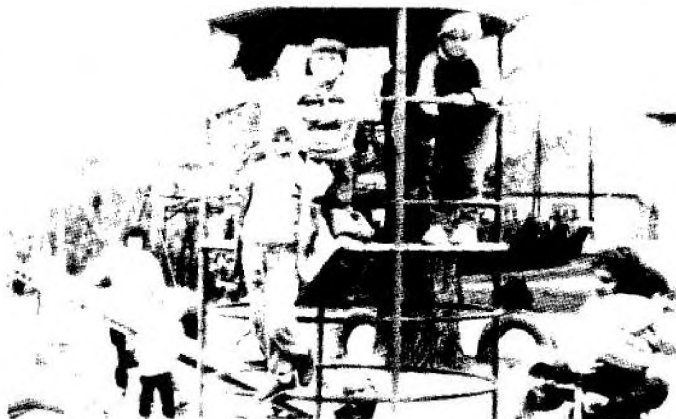
A két óvoda és az óvodák-iskolák együttműködése folyamatos. Az intézmények ismerik és elismerik egymás munkáját, tanulnak egymástól, és ha van köztük egészséges versenyszellem, az csak a minőség javítását szolgálja. 1989 óta új Óvodai Nevelési Programmal dolgoznak a magyarországi óvodák. Ez a program nyitottabb, rugalmasabb az előzőnél. Minden gyermeket önmagához viszonyítva fejleszt, tehát az egyéni bánásmód kapja benne a főszerepet. Az óvoda nem előkészíti, hanem felkészíti a gyermeket az iskolai életre. Pszichológusok könyvtáryai szakirodalmá szól arról, hogy a későbbi személyiség- és jellemfejlődésben milyen óriási szerepe van az óvodáskorban megélt élményeknek.

Ezért nehéz, ezért felelősségteljes, ezért szép feladat az óvónőké. A turai óvodák szakmai munkája kiemelkedő. A környező települések óvodái is példaként emlegetik. Köszönet a naponta újraéledő, odaadó munkáért, a gyermekszerepetért! Sára Ferencné és Mahó Sándorné óvónénik – több évtizedes munka után – nyugdíjba készülődnek. Megfáradnak, jólesik majd a pihenés, mégis nehéz a lelkük. Hiányozni fognak a gyerekek. Nekik jó egészséget, hosszú, békés életet kívánunk.

Minden óvodai dolgozónak kitartást, türelmet, erőt, hálás gyermekszemeket...

Tura, 1991. április 4.

Erdélyi Ágnes

(FOTO: Benke István)

A SZOCIÁLIS GONDOSKODÁS HELYZETE KÖZSÉGÜNKBEN (ÉS ELKÉPZELÉSEK A LEHETŐSÉGEKEN BELÜL)

(II. rész)

Februári számunkban ismertettük az 1990-es évben felhasznált segélyezési összegeket, majd elkezdjük ismertetni a konkrét segélyezési típusokat. Ezen információval segítséget szándékozunk nyújtani a lakosoknak, hogy esetleges személyes ügyük intézésekor a bonyolult jogi szabályok között könnyebben eligazodhassanak.

A gyermekek nevelési és a felnőtt rendszeres segélyezéseken túl, a következő esetekben lehet a rászorulókat anyagi segítségben részesíteni:

Esetenkénti (rendkívüli) szociális segélyben lehet részesíteni azt a felnőtt személyt, akinek megélhetése veszélyeztetve van és anyagi helyzetének átmeneti javítása más módon nem biztosítható. Elsősorban azt kell támogatni, akinek a jövedelme a létfenntartáshoz nem elégséges.

Valamennyi segélyezés elbírálásánál fontos szempont az alapos környezeti tanulmány. Sajnálatos módon előfordul, hogy a megélhetés veszélyeztetése felelőtlen életmód következménye. Ilyen esetben a döntés nagyon nehéz, úgy érezzük a pusztán tényen túl tovább kell értékelni a helyzetet, főleg ha gyermekekről van szó.

Az egészségi állapotromlás, a gyógyszerek árnövekedése következtében fokozottabb az igény a **közgyógyellátás** iránt, sokan szeretnék megszerezni a térítés nélküli gyógyszer felhasználására jogosító igazolványt.

Vannak akik úgy gondolkoznak, hogy az ingyenes igazolvány az orvosi szakvélemény alapján mindenféle anyagi kötelezettség nélkül a Polgármesteri Hivatalban átvehető. Két esetben lehet igazolvány használatra: alanyi jogon és méltányosságból.

Alanyi jogon a következő esetekben:

- intézeti elhelyezettek, intézeti és állami nevelt kiskorúak;
- rendszeres szociális segélyben részesített személyek;
- pénzellátásban részesülő hadigondozottak;
- sorkatonai családi segélyben részesülők;
- központi szociális segélyben részesülők;
- rokkantsági járadékosok, rokkant nyugdíjas I. II. csoportos és baleseti járulékosok, rokkant nyugdíjas I. II. csoportos és baleseti járulékosok, rokkant nyugdíjas I. II. csoportos és baleseti járulékosok;
- az a személy, aki után a szülő emelt szintű családi pótlékban részesül.

A fent felsorolt esetekben a Tb. Igazgatóság igazolása alapján közgyógyellátásra jogosító igazolvány mellett térítésmentes gyógyszerben és gyógyászati segédeszközben részesül a jogosult. Ez évben márciusig 162 fő rendelkezik közgyógyellátási igazolvánnyal.

Méltányosságból az orvosi igazolás alapján, a társadalombiztosítási szervnek, a **polgármesteri hivatal által befizetett**

pénzösszeg ellenében kiadható még közgyógyellátásra igazolvány a rossz szociális helyzetben lévők közül:

- a nyugdíjkorhatámál magasabb életkorú;
- jövedelme a mindenkori öregségi nyugdíj legkisebb összegét nem éri el;
- három vagy több kiskorú gyermekét nevelő nagycsaládos, akinek a gyógyszerköltsége olyan magas, hogy megélhetése veszélyeztetetté válik.

Méltányosságból ez évben 9 fő részére került igazolvány kiadásra.

Az **ápolási díjról** a 33/1990. (II.25.) MT számú rendelet szabályoz, mely szerint alanyi jogon és méltányosságból lehet ápolási díjat igénybevenni.

Alanyi jogon ápolási díjra jogosult az önmaga ellátására képtelen, gondozásra szoruló személy ápolását ellátó hozzátartozó, ha az ápolat súlyos fogyatékos, vagy tartós betegsége miatt oktatási-nevelési intézményi képzésben nem tud résztvenni és nincs szociális intézményben elhelyezve. Az ápolat kereső foglalkozást nem képes folytatni.

Nem jogosult ápolási díjra az ápoló, ha valamilyen más címen ellátást kap (nyugdíjas, keresőfoglalkozást folytat, GYES-ben vagy GYED-ben részesül). Az ápolási díj a legelacsonyabb munkabérral egyenlő, jelenleg 5.800 Ft/hó, 3 fő részesül ápolási díjban.

A rendelet alapvető célja volt, hogy mindezek a betegek családban maradhassanak és ezért az ápoló ideje és jövedelme elismert legyen.

Idős betegek godnozásánál ápolási díjra van lehetőség **méltányosságból**, orvosi igazolás alapján. Ebben az esetben elsődleges jogot és emberséges tiszteletet az érdemel, aki idős beteg szülő, hozzátartozó ápolása érdekében, kereső munkahelyét adja fel azért, hogy a rászorultat tisztességgel el tudja látni.

Az idős szülő ápolása vitathatatlanul a gyermek kötelessége, de az állam elismeri ezt, amikor lehetőséget ad ápolási díjra, a házi gondozás keretében havonta adható legkisebb díjban (2.000 Ft) és legmagasabb díjban, ami nem haladhatja meg a legelacsonyabb munkabér mértékét (5.800 Ft/hó). Nálunk 3.000-4.600 Ft-ig van ápolási díj alkalmazva, méltányosságból 16 fő esetében. Ezen ápolási díjra jelentős az igény az idős betegek száma miatt.

Sajnálattal tapasztaljuk, hogy nem mindenki ismeri és érti meg a lehetőséget ápolási díjra, hiszen akinek valamilyen címen ellátása van, (keresőfoglalkozás, nyugdíj, GYES vagy GYED), az nem kaphat ápolási díjat. Másik nagyon fontos jogosultsági szempont, hogy a kezelő orvos, az ápolásra szorultságot igazolja.

Szociális Bizottság

ÍGY ÜNNEPELTÜK MÁRCIUS 15-ÉT

FOTO: Kuti István

PÁRTOK ÉS EGYESÜLETEK TURÁN**Független Kisgazdapárt (FKgP)**

Létszám: 27 fő

Elnökség: Lőrincz Sándor (elnök), Tóth István (titkár),
Maczkó András (gazd. vez.)

A gyűlés időpontja: minden hónap első hétfőjén 20 órakor

Magyar Demokrata Fórum (MDF)

Létszám: 40 fő

Elnökség: Szénási Tibor (elnök), Rácz Gábor (elnök h.),
ifj. Szénási Tibor (elnök h.), Juhász József (ált. titkár),
Szénási Tiborné (gazd. felelős)A gyűlés időpontja: minden hónap utolsó csütörtökén
19 órakor**Magyar Szocialista Munkáspárt (MSZMP)**

Létszámuk 14 fő – a pártoló tagsággal együtt.

A párt titkára Nagy Sándor.

Havi egy alkalommal üléseznek – nem meghatározott napon
– a Művelődési Házban.**Szabad Demokraták Szövetsége (SZDSZ)**

Létszám: 20 fő

Ügyvivők: Bálint Józsefné, Kuti Andrásné, Szilágyi László

A gyűlés időpontja: minden hónap utolsó csütörtökén
19 órakor**Turaiak Érdekvédelmi Szervezete (TESZ)**

1990. december 10-én alakult a szervezet, 16 alapító taggal.

A létszám jelenleg: 22 fő

Vezetőség: ifj. Takács Pál elnök, Békési István elnökhelyettes,
Vass Hajnalka titkárAz ügyvezető önvédelmi csoport vezetője Horváth Zoltán.
Kéthetenként hétfőn üléseznek a Művelődési Házban 18 óra-
kor. Előtte 17 órától 18 óráig fogadóórát tartanak ugyanott,
ahová a lakosság elviheti problémáit.**Vigyázó Kör Egyesület Turáért**

Létszám: 34 fő

Elnökség: Tóth Zs. István (elnök),

Tóth Péter László (elnök h.) Sára András (titkár), Kuti Ist-
ván (gazd. vezető),

Kiss András, Pásztor László, Sára József

A gyűlés időpontja: minden hónap utolsó szerdáján
19 órakor**Csatlakozunk a Balatonalmádi Polgármesteri Hivatal
által kezdeményezett levélhez.**Dr. Antall József
miniszterelnök úrnak

Országház

Budapest

Szabad György
a parlament elnökének

Tisztelt Miniszterelnök Úr! Tisztelt Elnök Úr!

Fél éve megválasztott önkormányzataink nem működhetnek tovább a munkájukat és gazdasági lehetőségeiket alapvetően meghatározó törvények nélkül. Ezek a törvények nem akarnak megszületni a parlamentben. úgy tűnik, hogy a parlament és a kormány nem érzi át, hogy ezekre milyen égető szükség van az önkormányzatoknak, és a tervezett törvényhozási menetrend áldozatául elesett a kormánykoalíció és a parlamenten belüli ellentétekből fakadó parttalan vitáknak.

Mai problémáink cselekvőképes és vagyonos önkormányzatokat is nehéz feladatok elé állítanak. Az önkormányzati törvényben deklarált jogosítványaink azonban a bürokrata lobbyk által kierőszakolt központosító hivatalokra szállnak, potenciális vagyonunk pedig rendkívül felgyorsulva alapítványokba, részvénytársaságokba vagy az Állami Vagyonügynökségen keresztül az állami költségvetésbe vándorol. Cselekvési szabadságunk addig terjed, hogy polgáraink kontójára felemelhetjük a tömegközlekedés és a közétkeztetés árait, és választhatunk egyet az ötféle helyi adó közül.

Mi nem hisszük, hogy egy demokratikusan választott parlament és kormány a települési önkormányzatok tudatos megfojtására törekszik, hanem úgy véljük, helyi gondolataink még nem találnak utat Önökhöz. Ezért fogalmaztuk meg ezt a petíciót, és tisztelettel kérjük, lelkiismeretünk és eskünk szorításában követeljük, hogy a számunkra legfontosabb, az önkormányzati vagyonról, földről, koncesszióról, fővárosról, államháztartásról, hatáskörrel, privatizációról szóló törvények mielőbb és nem hátrányunkra megszülessenek, s az ezeket ütemező parlamenti döntésekről minket értesítsenek. Egyben kérjük, hogy addig a lehetséges önkormányzati vagyont érintő adásvételekre, jogügyletekre, miniszteriális döntésekre moratóriumot elrendelni szíveskedjenek.

Kiváló tisztelettel: Magyarország, 1991. március 24.

TURA ÖNKORMÁNYZATA, 1991.04.03.

Tóth István polgármester

MEGRENDELŐLAPMegrendelem a **TURAI HÍRLAP** c. közéleti havilapot

1991.-tól-ig példányban és kérem az alábbi címre kézbesíteni:

Megrendelő neve:

Címe:

Előfizetési díj: negyedévre 45 Ft, fél évre 90 Ft, egy évre 180 Ft

Régebbi számokból kérem: 1991/ 1 – 2 – 3

Az előfizetési díjat a részemre küldött csekken befizetem.

.....
aláírás

A megrendelőlapot az alábbi címre kérjük: 2194 Tura, Könyvtár

HÍRDETÉSI DÍJAK :

1 oldal	15.000 Ft
1/2 oldal	7.000 Ft
1/4 oldal	3.500 Ft
1/8 oldal	2.300 Ft
1/16 oldal	1.200 Ft
Apró	10 Ft/szó

RÖVID HÍREINK

VIDEOMAGNÓSOK FIGYELEM!

A hónap közepén jelenik meg a TURAI VIDEO MAGAZIN 9. műsoros kazettája. Az első negyedév eseményeiről készült közel három órás műsor, tartalmából:

- LÁTOGATÁS A ZENEÓVODÁBAN
- BEPILLANTÁS AZ ANGOL SZAKKÖR ÓRÁJÁRA
- TURAI FARSANG
 - nyugdíjasok batyus bálja
 - keresztény fiatalok farsangi estje
 - hagyományos batyus bál
- BEMUTATKOZIK A TURAI ÉRDEKVÉDELMI SZERVEZETE, A TÉSZ
- A VMSC VEZETŐSÉG VÁLASZTÁSÁN
- ÚJ NEMZETI ÜNNEPÜNK MEGÜNNEPLÉSE 1991. MÁRCIUS 15. ÜNNEPI MŰSORÁBÓL

A műsoros kazettát a Községi Könyvtárból lehet kölcsönözni.

Április 21-én vasárnap du. 17 órakor „Föltámadt Krisztus! Alleluja” címmel húsvéti műsor lesz a Művelődési Házban. A műsorban bemutatásra kerül Barczy zolt szövegére, zenéjére írt Gazdag Ifjú c. zenés evangéliumi darab az ifjúsági hittanosok előadásában. Majd azt követően a templomi énekkar szerepel Tóth Péter kántor vezetésével.

Április 28-án du. 17 órakor Fekete László zenetanár hangversenyt rendez tanítványaival a Művelődési Házban.

Ezúton is értesítjük kedves olvasóinkat és minden helyi lakost,

hogy a község felszíni vízelvezetési munkáinak előkészületei megkezdődtek. Kérjük, hogy a tervezők és geodéták munkáját segítsék.

A szolgáltatóházat M és I Kft. béreli, a varroda üzem már dolgozik, a papír-írószer-ajándék üzlet-rész kialakítása folyamatban van.

Meleg Erika az Általános Iskola 8.d. osztályos tanulója III. helyezést ért el a megyei szaktárgyi versenyen földrajz tantárgyból. Tanára Nagy Tiborné.

Szép eredményt ért el ugyan ezen a versenyen Éliás Mariann 8.b. osztályos tanuló is fizika tantárgyból. Békési István tanár készítette fel a versenyre. Tanának és diáknak egyaránt köszönet a szép eredményért!

Jónás Sándor 4.c. osztályos tanuló III. lett a körzeti tanulmányi versenyen magyar nyelv és irodalom tantárgyból.

Bagó Péter 4.c. osztályos tanuló matematika tantárgyban ért el ugyanitt IV. helyezést. A két gyermek tanítója Tóth Jánosné. Gratulálunk e kiemelkedő helyezéshez!

Kiss Andrea 8. c. és Bodog Diana 7. d. osztályos tanulók szép sikert értek el a Szadán rendezett megyei rajzversenyen. A jelenlévő versenyzők közül ők kapták a legértékesebb könyvjutalmakat. Örülünk a gyermekek sikerének és gratulálunk Kálnáné Ádám Anita rajztanárnak.

A Magyarország Felfedezői Hagományörző Szövetség Damjanich vörössipkásai expedíciót

szerveztek. Április 4-én látogatták meg a turai 48-as emlékhelyet.

Lapzárta érkezett:

Az Általános Iskola leány tornászcsapata 1991. április 4-én Diákolimpián vettrészt Debrecenben.

A „B” kategóriában 26 csapat szerepelt. Leányaink a 12. helyen végeztek. I. Debrecen II. Szeged III. Szolnok

Elismerés és köszönet iskolánk testnevelő tanárainak, elsősorban Varju Mihálynénak. Gratulálunk a versenyben résztvevő tanulóinknak.

PIAC – VÁSÁRI HÍREK

Helypénzszedő: Kiss Mihályné Tájékoztató a vásári és piaci helypénzdíj összegének megállapításáról (a második összeg AFÁ-val növelt).

Állatok után darabonként:

1. Ló, szarvasmarha 2 éven felül
30,- 38,-
2. Csikó, borjú 2 éves korig és számár
20,- 25,-
3. Sertés 100 kg felett
20,- 25,-
4. Sertés 50-100 kg-ig
15,- 29,-
5. Malac 50 kg-ig, juh, kecske, báránygida
6,- 8,-
6. Liba, pulyka
4,- 5,-
7. Egyéb baromfi, nyúl, apró vad
3,- 4,-
8. Csirke (rántanivaló 1-1,5 kg)
2,- 3,-
9. Kis liba – kacsa – pulyka, élőnevelt csirke – galamb
1,- 1,-
10. Napos csibe
0,30 0,40

Ömlesztett áruk:

- 11/a. Járműről történő árusítás-kor m²-ként
5,- 6,-
- 11/b. járműről történő árusítás esetén a járművekre megállapított 20-23 számú díjtételt is számítani kell (20, 10, 5, 10)
12. Láda
8,- 10,-
13. Rekesz
4,- 5,-
14. Lapos rekesz
2,- 3,-
15. Karos kosár, batyu
3,- 4,-
16. Hádi kosár
6,- 8,-
17. Kerek kosár
10,- 12,-
18. Zsák
10,- 12,-
19. Ömlesztett áruk földről, asztalról, sátorból történő árusítása esetén az elfoglalt terület után m²-ként
5,- 7,-

Járművek helyfoglalási díja az üzemeltető által kijelölt helyen:

20. Tehergépkocsi, vontató
20,- 25,-
21. Személygépkocsi
10,- 12,-
22. Motorkerékpár (oldalkocsis) egyéb teherszállító
5,- 7,-
23. Lovaskocsi
10,- 12,-

Vegyes:

24. Köszörsők, vésők (egyéb iparosok)
8,- 10,-
25. Körhintások, lövészek, egyéb mutatványosok sátrai után m²-ként
10,- 12,-
26. Gyorsfényképezők sátrai után m²-ként
10,- 12,-
27. Pecsényesütő, italmérő, cukrász stb. (egyéb kereskedő) m²-ként
10,- 12,-

A HOMOKBÁNYÁBAN igény szerint szolgáljuk ki ügyfeleinket.

Szállítási díj befizetés a MESZ-nél munkanapokon 7³⁰-16⁰⁰
(Petőfi tér 1.)

A Turai Hírlap vásárlási helyei: Posta, Nagyközségi Könyvtár, Vasúti élelmiszer üzlet, Piac Tér (Átsné)

TURAI HÍRLAP – Közéleti Havilap – I. évfolyma 4. szám

Kiadja a Turai Polgármesteri Hivatal
Felelős kiadó: Tóth István polgármester
Nytsz.: B/BHF/567/P/91.
Szerkesztőbizottság: Erdélyi Ágnes, Kálna Tibor, Sára Mihály
Felelős szerkesztő: Kuti Hózsef
Levélcím: Polgármesteri Hivatal, 2194 Tura
Készült: 1000 példányban a Parola Kft. nyomda üzemében Valkón
Felelős vezető: Rózsavölgyi Sándor
Műszaki vezető: Czírok Ferenc
Szedés, tördelés: KALAMÁRIS, 2100 Gödöllő, Mórinc Zs. u. 5.